

**IZVJEŠĆE
STRUČNOG POVJERENSTVA
O REAKREDITACIJI
POSLIJEDIPLOMSKOG SVEUČILIŠNOGA STUDIJA
*POVIJEST TEOLOGIJE I KRŠĆANSKIH INSTITUCIJA***

**KRŠĆANSTVO I SUVREMENA KULTURA
SVEUČILIŠTE U SPLITU, KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET**

**Datum posjeta visokom učilištu:
4. prosinca 2017. godine**

Veljača 2018.

Projekt je sufinancirala Evropska unija iz sredstava Europskog

socijalnog fonda.

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Agencije za

znanost i visoko obrazovanje.

SADRŽAJ

UVOD.....	3
KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA.....	5
PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE.....	6
PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE.....	6
PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKIH PROGRAMA „POVIJEST TEOLOGIJE I KRŠĆANSKIH INSTITUCIJA“ I „KRŠĆANSTVO I SUVREMENA KULTURA“....	6
NEDOSTATCI STUDIJSKOG PROGRAMA	7
PRIMJERI DOBRE PRAKSE	7
USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA	8
OCJENA KVALITETE	11

UVOD

Stručno povjerenstvo koje je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) izradilo je Izvješće o reakreditaciji sveučilišnoga poslijediplomskog (doktorskog) studijskog programa *Povijest teologije i kršćanskih institucija* te programa *Kršćanstvo i suvremena kultura* na temelju Samoanalize studijskog programa, popratne dokumentacije te posjeta Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje, javno tijelo koje je punopravni član Europskog registra agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Quality Assurance Register for Higher Education – EQAR*) i Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Association for Quality Assurance in Higher Education – ENQA*), u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09) i Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskih programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10), provodi reakreditaciju visokih učilišta, odnosno njihovih studijskih programa. Ovdje je riječ o reakreditaciji dijela djelatnosti visokih učilišta, odnosno sveučilišnih poslijediplomske studijske programa.

Akreditacijski savjet Agencije imenovao je Stručno povjerenstvo kao neovisno stručno tijelo, kako bi provelo neovisno vrednovanje poslijediplomskoga sveučilišnog studija.

Izvješće sadrži:

- kratak opis studija
- preporuku Stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu Agencije
- preporuke za poboljšanje kvalitete i prijedloge mjera koje treba provesti u predstojećem razdoblju (te provjeriti postupkom naknadnog praćenja)
- kratku analizu prednosti i nedostataka
- popis uočenih dobrih praksi
- zaključke o usklađenosti s propisanim uvjetima izvođenja studija
- zaključke o usklađenosti s kriterijima za ocjenu kvalitete.

Članovi Stručnog povjerenstva:

- Dr. Igor Štiks, University of Edinburgh, Ujedinjeno Kraljevstvo, predsjednik Stručnog povjerenstva
- Prof. Ljiljana Reinkowski, Universität Basel, Švicarska
- Prof. dr. Rozita Dimova, Ghent University, Belgija
- Dr. Vladimir Unkovski-Korica, University of Glasgow, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Dr. H. J. M. J. (Harm) Goris, Tilburg University, Nizozemska
- Prof. David Maxwell, Emmanuel College Cambridge, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Prof. Elżbieta Osewska, The Pontifical University of John Paul II, Krakow, Poljska i State Higher Vocational School, Tarnow, Poljska
- Prof. Mikhail Dmitriev, Central European University, Mađarska
- Prof. Andrej Blatnik, Univerza v Ljubljani, Slovenija
- Prof. Ljiljana Šarić, University of Oslo, Norveška
- Prof. dr. Katrin Boeckh, Ludwig-Maximilians-Universität München, Njemačka
- Prof. Vincent Gaffney, University of Bradford, Ujedinjeno Kraljevstvo

- Prof. Mika Vahakangas, Lund University, Švedska
- Dr. sc. Nicole Butterfiled, Marie Curie Fellow, Seged University, Mađarska
- Anna Meens, University of Amsterdam, Nizozemska
- Kevin Kenjar, University of California, Berkley, Sjedinjene Američke Države
- Dr. Elżbieta Gajek, University of Warsaw, Poljska
- Dr. Kyle Jerro, University of Essex, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Dr. Nadia Mifka-Profozic, University of York, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Dr. Moreno Mitrović, University of Cyprus, Cipar
- Dr. Catherine MacRobert, Oxford University, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Prof. Emeritus Svein Mønnesland, University of Oslo, Norveška
- Dajana Vasiljevicová, Charles University, Prag, Češka
- Prof. Christian Neuhäuser, Universitaet Dortmund, Njemačka
- Dr. Dries Bosschaert, KU Leuven, Belgija
- Dr. Oliver George Downing, University of Liverpool, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Prof. Hanoch Ben-Yami, Central European University, Mađarska
- Sonja Kačar, University Toulouse II – Jean Jaurès, Francuska
- Garrett R. Mindt, Central European University, Mađarska
- Prof. Vieri Samek Lodovici, University College London, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Mišo Petrović, Central European University, Mađarska.

Fakultet su posjetili:

- Dr. H.J.M.J. (Harm) Goris, School of Catholic Theology, Tilburg University, Nizozemska
- Prof. David Maxwell, Emmanuel College Cambridge, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Prof. Elżbieta Osewska, The Pontifical University of John Paul II, Krakow, Poljska i State Higher Vocational School, Tarnow, Poljska
- Prof. Mika Vahakangas, Lund University, Švedska
- Dr. Dries Bosschaert, KU Leuven, Belgija.

U analizi dokumenata, studijskom posjetu i pisanju Izvješća, podršku radu Stručnog povjerenstva pružili su:

- Alma Agović, koordinatorica, AZVO
- Ivana Šimić, pomoćna koordinatorica, AZVO
- Irena Škarica, prevoditeljica tijekom posjeta i prevoditeljica izvješća.

Tijekom posjeta Povjerenstvo je održalo sastanke sa sljedećim skupinama:

- upravom Fakulteta
- voditeljima studijskih programa
- doktorandima
- nastavnicima i mentorima
- alumnijima.

Stručno je povjerenstvo također obišlo knjižnicu Fakulteta.

KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA

Nositelj: Katolički bogoslovni fakultet, Sveučilište u Splitu

Izvođač: Katolički bogoslovni fakultet, Sveučilište u Splitu

Mjesto izvođenja: Split

Područje i polje: humanističko, teologija

Naziv studijskog programa	<i>Povijest teologije i kršćanskih institucija</i>	<i>Kršćanstvo i suvremena kultura</i>
Broj doktoranada:	7	18
Broj mentora na doktorskom studiju:	5	8
Broj mentora na doktorskom studiju:	18	23
Omjer doktoranada i službeno imenovanih mentorova:	5:7 (1:1,4)	8:18 (1:2,25)
Omjer nastave i istraživačkog rada:	Ukupna bodovna vrijednost studijskih sadržaja iznosi 180 ECTS bodova. Postoje različite informacije o tome kako su bodovi u stvarnosti raspodijeljeni. Prema mrežnim stranicama na engleskom jeziku, 16x4 (64) ECTS boda stječu se putem predavanja i vježbi u sklopu obveznih kolegija, 6x3 (18) ECTS bodova stječe se putem izbornih kolegija i ostalih izbornih aktivnosti. To znači da se preostalih 98 ECTS bodova stječe znanstveno-istraživačkim radom, uključujući doktorsku disertaciju.	Ukupna bodovna vrijednost studijskih sadržaja iznosi 180 ECTS bodova. Postoje različite informacije o tome kako su bodovi u stvarnosti raspodijeljeni. Prema mrežnim stranicama na engleskom jeziku, 16x4 (64) ECTS boda stječu se putem predavanja i vježbi u sklopu obveznih kolegija, 6x3 (18) ECTS bodova stječe se putem izbornih kolegija i ostalih izbornih aktivnosti. To znači da se preostalih 98 ECTS bodova stječe znanstveno-istraživačkim radom, uključujući doktorsku disertaciju.
	Nastava i znanstveno-istraživački rad (na oba studijska programa) izvode se u omjeru 82 / 98.	Nastava i znanstveno-istraživački rad (na oba studijska programa) izvode se u omjeru 82 / 98.
Ishodi učenja studijskog programa	Navedena su četiri ishoda učenja, koji se djelomično preklapaju i nisu jasno odijeljeni te su izrazito normativni. Nadalje, ishodi učenja nisu u skladu sa suvremenim standardima iz područja crkvene povijesti, naročito u pogledu društvene, kulturne i	Navedeno je petnaest ishoda učenja, koji su vrlo široko definirani u pokušaju da obuhvate suvremena društvena pitanja. Stoga se stječe dojam da je riječ o popisu ishoda učenja pojedinačnih kolegija. Ishodi učenja ne odražavaju standarde studijskog

	vjerske povijesti. Nema spomena o metodološkim pitanjima, kao ni o prenosivim vještinama.	programa doktorske razine. Nedostaje unutarnje kohezije. Nema spomena o prenosivim vještinama. Metodološka pitanja nisu uzeta u obzir.
--	---	--

PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije studijskog programa ***Povijest teologije i kršćanskih institucija***, odnosno procjene dostavljenog materijala (Samoanaliza i dr.), posjeta visokom učilištu i razgovora predviđenih protokolom posjeta Stručnog povjerenstva, Stručno povjerenstvo donosi neovisno mišljenje u kojem Akreditacijskom savjetu Agencije preporučuje: **izdavanje pisma očekivanja** s rokom uklanjanja nedostataka do jedne (1) godine, tijekom koje bi Visoko učilište trebalo provesti potrebna poboljšanja. Tijekom navedenog razdoblja **potrebno je prestati s upisom novih studenata**. S obzirom na višegodišnji slab odaziv studenata i nedovoljan broj nastavnog osoblja zaposlenog na VU, članove Povjerenstva duboko zabrinjava pitanje održivosti ovog studijskog programa te izražavaju sumnje treba li se on uopće nastaviti. Visoko učilište moglo bi bolje iskoristiti svoje resurse uvođenjem novog doktorskog programa koji će biti usmjerен na klasičnu teologiju te uključivati crkvenu povijest.

PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije studijskog programa ***Kršćanstvo i suvremena kultura***, odnosno procjene dostavljenog materijala (Samoanaliza i dr.), posjeta visokom učilištu i razgovora predviđenih protokolom posjeta Stručnog povjerenstva, Stručno povjerenstvo donosi neovisno mišljenje u kojem Akreditacijskom savjetu Agencije preporučuje: **izdavanje pisma očekivanja** s rokom uklanjanja nedostataka do **dvije (2) godine**, tijekom koje bi Visoko učilište trebalo provesti potrebna poboljšanja. Iako ovaj studijski program dijeli brojne zajedničke probleme sa studijskim programom ***Povijest teologije i kršćanskih institucija***, Stručno povjerenstvo smatra da je studijski program ***Kršćanstvo i suvremena kultura*** znatno održiviji.

PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKIH PROGRAMA „POVIJEST TEOLOGIJE I KRŠĆANSKIH INSTITUCIJA“ I „KRŠĆANSTVO I SUVREMENA KULTURA“

1. Sve ishode učenja potrebno je preformulirati u skladu s jasnim odrednicama studijskog programa.
2. Mentor i komentori trebali bi posjedovati potrebno stručno znanje iz obaju disciplina kojima se pojedina doktorska disertacija bavi.
3. Sastav povjerenstva za ocjenu doktorskih disertacija: uz mentora/mentore, povjerenstvo bi trebao imati još barem tri člana.
4. Nastavni program trebao bi činiti povezanu cjelinu, pridonositi stvaranju prenosivih vještina, i biti usmjeren na znanstveno-istraživački rad. Omjer između nastave i samostalnog znanstveno-istraživačkog rada tijekom prve dvije godine valjalo bi promijeniti u korist potonjeg.
5. Potrebno je provoditi strože procedure vezane uz etička pitanja, naročito plagiranje.

6. Potrebno je ustrojiti povjerenstvo koje bi imalo uvid u cjelokupan studijski program i napredak studenata.
7. Valjalo bi uvesti sustav kojim bi se isticali primjeri dobre prakse, kako bi se isti mogli provoditi na razini cijelog studijskog programa. Studenti ne bi trebali ovisiti isključivo o individualnom odnosu s mentorom.
8. Potrebno je na bolji način primjenjivati iskustva i vještine koje studenti stječu u svom profesionalnom životu.

PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Predanost nastavnog osoblja.
2. Prvi studijski program takve vrste; želja za provođenjem relevantnih suvremenih istraživanja.
3. Ulažu se napor da se uspostavi dijalog između teologije i drugih znanstvenih disciplina.
4. Studenti su vrlo motivirani.
5. Pojedinačni primjeri dobre prakse mentora, primjerice uključivanje studenata u znanstveno-istraživački rad i nastavu.
6. Fleksibilnost koja studentima omogućava da studiraju paralelno uz rad i završe studij u nešto duljem roku (do 10 godina).

NEDOSTATCI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Općenito govoreći, ishodi učenja su nepovezani, nedostaju prenosive vještine i nije stavljena naglasak na metodološka pitanja.
2. Broj sati nastave je previsok i neodovoljno usmjeren na znanstveno-istraživački rad.
3. Povjerenstvo za ocjenjivanje nije dovoljno neovisno.
4. Nedostaju odgovarajući, objavljeni kriteriji za izradu doktorske disertacije.
5. Na razini cijelog studijskog programa nema dovoljno tuzemne i međunarodne suradnje.
6. Visoko učilište studentima ne pruža dovoljno potpore pri pronalaženju dodatnih izvora financiranja za njihov znanstveno-istraživački rad.
7. Formalno radno opterećenje mentora premašuje propisanu razinu.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

1. Uključivanje studenata u znanstveno-istraživački i nastavni rad mentora.
2. Mentorji pomažu studentima pri pronalaženju izvora za njihov znanstveno-istraživački rad.
3. Dobri odnosi između nastavnog osoblja i studenata.
4. Opsežno akademsko obrazovanje na preddiplomskom studiju i licencijatu.

USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA

Propisani minimalni zakonski uvjeti:	DA/NE bilješke
1 Visoko je učilište (VU) upisano u Upisnik znanstvenih organizacija u znanstvenom području doktorskog studija i ima pozitivan ishod reakreditacije (dopusnicu) za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje.	DA
2 VU ima „vertikalnu“ studijskih programa (izvodi prediplomske i diplomske sveučilišne studijske programe) koji vode do doktorskog studija u istom području i polju ili poljima (u slučaju interdisciplinarnih studija) te potreban broj nastavnika, kao što je definirano člankom 6 Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/2010).	DA
3 VU ima zaposlen potreban broj znanstvenika, kako je definirano člankom 7 Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice (NN 83/2010).	DA
4 Više od 50 % sadržaja na visokom učilištu izvode vlastiti nastavnici (nastavnici u punom radnom odnosu i izabrani u znanstveno-nastavna zvanja).	DA za program Kršćanstvo i suvremena kultura NE za program Povijest teologije i kršćanskih institucija (omjer je samo 45 %)
5 Omjer je nastavnika i studenata na cijelom visokom učilištu ispod 1 : 30.	DA
6 Visoko je učilište osiguralo javnost disertacija.	DA Postoji sveučilišni repozitorij doktorskih radova, međutim povjerenstvo mu nije moglo pristupiti, navodno zbog tehničkih poteškoća.
7 Visoko je učilište osiguralo postupak oduzimanja akademskog stupnja (dr. sc.) odredbama statuta ili drugoga općeg akta ako se utvrди da je stečen protivno propisanim uvjetima za njegovo stjecanje, grubim kršenjem pravila studija ili na temelju disertacije koja je plagijat ili krivotvorina.	DA
Dodatni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja	DA bilješke
1 VU (ili više njih) ima barem pet nastavnika izabranih u znanstveno-nastavna zvanja u polju ili poljima relevantnim za izvođenje studija, uključenih u izvođenje doktorskog studija.	DA

2 VU u postupku posljednje reakreditacije ima standard Znanstvena i stručna djelatnost ocijenjen najmanje „djelomično provedeno“ (3).	DA
3 VU ima program doktorskog studija usklađen sa strateškim programom znanstvenog istraživanja.	NE
4 Omjer je nastavnika i studenata na cijelom visokom učilištu ispod 1 : 3.	DA
5 Mentor (svi) udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu ili suradničkom (post. doc.) i ima barem dvije godine istraživačkog post. doc. iskustva;	a) DA
b) aktivan znanstvenik u znanstvenom području doktorskog studija (u posljednjih pet godina objavljivao znanstvene radove, sudjelovao na međunarodnim znanstvenim skupovima i/ili sudjelovao u projektima (tablica 2, Mentor i doktorandi);	b) DA
c) potvrđuje izvedivost okvirnog plana istraživanja pri upisu doktoranda (ili pri prijavi teme);	c) DA
d) osigurava potrebne uvjete (uključujući finansijsku podršku) za provedbu znanstvenih istraživanja doktoranada (sukladno s okvirnim planom istraživanja doktoranda), bilo kao voditelj, suvoditelj ili suradnik znanstvenog projekta ili na druge načine;	d) NE
e) prošao neku vrstu osposobljavanja (komentorstvo, radionice ili dr.);	e) NE
f) ima pozitivno mišljenje visokog učilišta o mentorskom radu.	f) NE
6 Nastavnici udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu;	a) DA
b) aktivan znanstvenik, prepoznat u polju predmeta koji predaje (t. 1.).	b) DA
7 Mentor u pravilu ne sudjeluje u povjerenstvu za ocjenu teme, ocjenu i obranu doktorskog rada.	NE
8 Program doktorskog studija osigurava barem tri godine individualnoga/samostalnoga istraživačkog rada (paralelno, individualno, unutar ili izvan nastave), a pod samostalnim se istraživačkim radom podrazumijeva pisanje disertacije, pisanje radova, odlazak na međunarodne konferencije, terenski rad, nastava u svrhu istraživanja i dr.	NE. Broj ECTS bodova koji se dodjeljuju za samostalni znanstveno-istraživački rad u trajanju od dvije godine ispod je međunarodnih standarda.
9 VU suradnju potkrepljuje odgovarajućim ugovorima; program izvodi s akreditiranim visokim učilištima (za zajedničke i združene doktorske studije), odnosno program izvodi (na	Nije primjenjivo.

doktorskoj školi) na način koji udovoljava svim propisanim uvjetima te osigurava kvalitetnu koordinaciju i podršku doktorandima; pokrivenost je nastave vlastitim nastavnicima (svih izvođača) barem 80 %.

OCJENA KVALITETE

1. RESURSI: 1. NASTAVNIČKI, MENTORSKI I ISTRAŽIVAČKI KAPACITETI I INFRASTRUKTURA	
1.1. Visoko je učilište prepoznatljiva institucija po istraživačkim/umjetničkim postignućima u znanstvenoj/umjetničkoj disciplini iz koje izvodi doktorski studij.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Većina publikacija objavljuje se u regionalnim i nacionalnim časopisima, na hrvatskom jeziku. To se dijelom može objasniti činjenicom da se znanstvena istraživanja bave regionalnim pitanjima. Međunarodne publikacije uglavnom su pisane na njemačkom ili talijanskom te u nešto manjoj mjeri na engleskom jeziku, premda broj znanstvenih radova objavljenih na engleskom raste.</p> <p>U zadnje vrijeme nije bilo nacionalnih znanstveno-istraživačkih projekata u sklopu doktorskih studija. Jedan prijedlog projekta bio je gotovo prihvaćen, a u pripremi su četiri nova projektna prijedloga. Doktorski studij nije bio uključen u četiri prihvaćena projekta visokog učilišta. Preporuka je Povjerenstva da budući projektni prijedlozi predvide uključenost studenata doktorskih studija. Povjerenstvo također preporučuje pronalaženje drugih načina financiranja znanstveno-istraživačkog rada (Crkva, nevladine udruge, EU).</p> <p>Međunarodna suradnja se popravlja. Visoko učilište sklapa sve veći broj formalnih ugovora s inozemnim institucijama. Visoko je učilište 2017. godine organiziralo međunarodnu konferenciju o vjeri i sportu. Također, svake se godine u listopadu organizira međunarodna konferencija na kojoj doktorandi mogu predstaviti svoj znanstveno-istraživački rad. Pojedini mentori vode svoje studente na konferencije u inozemstvu. Preporuka je Povjerenstva da se sudjelovanje doktoranada u međunarodnim znanstveno-istraživačkim djelatnostima počne sustavnije provoditi kao dio studijskog programa.</p>
1.2. Broj i opterećenost nastavnika angažiranih na doktorskom studiju osiguravaju kvalitetno doktorsko obrazovanje.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Studijski program <i>Crkvena povijest</i> nije u skladu sa standardom prema kojemu bi barem 50 % nastavnog osoblja trebalo biti zaposleno na matičnom fakultetu, premda je riječ o malom odstupanju (45 %).</p> <p>Visoko učilište ima dovoljan broj nastavnika na studijskom programu. Međutim, prema dobivenim informacijama, radno opterećenje dvanaest nastavnika premašuje 360 sati, katkad i znatno. Preporuka je Povjerenstva da se</p>

	radno opterećenje izračunava prema stvarnom stanju, kako bi se osiguralo da ne premašuje službeno ograničenje.
1.3. Nastavnici su visokokvalificirani znanstvenici za predmete koje drže i kojima su posvećeni i time omogućavaju kvalitetan doktorski studij.	Potrebna poboljšanja Povjerenstvo je utvrdilo da većina nastavnika objavljuje znanstvene radove u skladu s akademskim standardima područja u kojemu podučavaju. Za pojedine nastavnike Povjerenstvo nije uspjelo pronaći relevantne i ažurirane podatke. Preporuka je Povjerenstva da Visoko učilište sustavno prati broj i kvalitetu znanstvenih publikacija nastavnog osoblja te se pobrine da su ispravno dokumentirane.
1.4. Broj i kvalifikacije mentora osiguravaju kvalitetnu izradu doktorskoga rada.	Potrebna poboljšanja Visoko učilište ima dovoljan broj mentora na studijskom programu. Njihove akademske kvalifikacije u skladu su s uobičajenim standardima. Međutim, nije standardna praksa da se mentorima omogući posebna obuka iz mentorstva – premda su neki od njih pohađali radionice na vlastitu inicijativu – niti se kvaliteta mentora uzima u obzir pri imenovanju mentora. Savjet je Povjerenstva da Visoko učilište odredi koje specifične vještine mentori moraju posjedovati, procijeni posjeduju li kandidati i njima dodijeljeni mentori potrebne vještine te osigurava redovitu obuku.
1.5. Visoko je učilište razvilo metode provjere kvalificiranosti i kompetencija nastavnika i mentora.	Potrebna poboljšanja Visoko učilište nije razvilo formalne metode provjere i praćenja kvalificiranosti i kompetencija nastavnika i mentora, osim studentskih anketa. Uprava Visokog učilišta uzima u obzir rezultate studentskih anketa i postupa u skladu s njima. Preporuka je Povjerenstva da se počnu provoditi drugi načini praćenja i provjere rada nastavnika i mentora te da se primjeri najbolje prakse na neki način nagrade.
1.6. Visoko učilište raspolaže kvalitetnim istraživačkim resursima u skladu sa zahtjevima discipline.	Visoka razina kvalitete Visoko učilište ima knjižnicu specijaliziranu za teologiju. Studentima i istraživačima na raspolaganju je Sveučilišna knjižnica, internetski resursi te hrvatski i međunarodni sustav međuknjižnične posudbe. Studenti također mogu predložiti knjižnici da nabavi potrebne resurse.
2. INTERNI SUSTAV OSIGURAVANJA KVALITETE STUDIJA	
2.1. Visoko je učilište odredilo i prihvatio djelotvorne postupke kojima se	Potrebna poboljšanja Visoko je učilište utvrdilo znanstvene/umjetničke,

	<p>predlaže, odobrava i realizira doktorsko obrazovanje. Ti postupci uključuju obrazloženje znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih i gospodarskih potreba.</p>
2.2. Studijski program u skladu je sa znanstveno-istraživačkom misijom i vizijom, tj. strategijom znanstvenog istraživanja VU.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Strategija znanstvenog istraživanja VU sadrži brojne pozitivne elemente, a isto vrijedi i za oba doktorska studija. U oba slučaja naglasak se stavlja na baštinu i suvremeni položaj Hrvatske na Mediteranu sa stajališta kršćanstva. Međutim, strateška vizija nedosljedno je i tek povremeno usklađena sa studijskim programima, što znači da poslijediplomski znanstveno-istraživački rad trenutačno ima malu ulogu u budućim planovima Fakulteta i u oblikovanju znanstveno-istraživačkog profila Visokog učilišta. Potrebno je uložiti zajedničke napore kako bi se oni međusobno uskladili. Godišnji neformalni sastanci izvan prostorija Visokog učilišta dobra su prilika za raspravu o strateškoj viziji i izgradnju kolegijalnosti. Važno je napomenuti da je Visoko učilište također dužno pridržavati se uputa iz Vatikana, prema kojima je, primjerice, dužno zadržati licencijat. Međutim, Povjerenstvo savjetuje Visokom učilištu da istraži mogućnosti – s obzirom na važeće zakonske propise kako Crkve, tako i države – izvođenja doktorskog studijskog programa bez crkvene diplome iz teologije (<i>STL</i> i <i>STD</i>). Povjerenstvo također savjetuje istražiti je li moguće ostvariti određene uvjete za licencijat tijekom diplomskog studija, kako bi se obujam nastave na doktorskom studiju smanjio.</p>
2.3. VU sustavno prati uspješnost programa periodičnim vrednovanjem doktorskog studija i radi na poboljšanjima.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Do sada nije provedeno ni jedno međunarodno ili nacionalno vrednovanje studijskog programa. Ne postoji sustavan način vrednovanja programa. Umjesto toga, vrednovanje se vrši na temelju godišnjih izvješća doktoranada koja pregledavaju Povjerenstvo za</p>

	<p>osiguravanje kvalitete poslijediplomskih studija i Fakultetsko vijeće. U radu Fakultetskog vijeća sudjeluje i predstavnik studenata poslijediplomskog studija, putem kojega studenti mogu izraziti svoje pritužbe. Na taj se način povratne informacije od studenata koriste u svrhu unapređenja studijskih programa unutar već postojećeg okvira.</p> <p>Potreban je mehanizam sustavnijeg unapređivanja kvalitete i razvoja studijskih programa. U sklopu doktorskog programa postoji mogućnost boljeg praćenja. Mogao bi se uvesti 'prijelazni' razgovor nakon polaganja licencijatskog ispita, a prije početka pohađanja doktorskog studija, te dobrovoljni razgovor koji prethodi usmenoj obrani doktorske disertacije. Mentor ne mora nazočiti spomenutim razgovorima ili može biti prisutan u svojstvu promatrača.</p> <p>Znanstveno-istraživačka produktivnost mentora prati se na temelju popisa publikacija dostupnog na Internetu. Međutim, nije jasno koja se točno razina akademske produktivnosti očekuje od člana nastavnog osoblja, niti kakvi se poticaji pružaju onima koji su produktivni. Ne postoji sustav praćenja studenata koji odustaju od studija, kao, primjerice, završni razgovor ili upitnik. Budući da je doktorski program još uvijek u začetcima, broj obranjenih doktorata je nizak (ukupno tri doktorata). Podaci o zapošljivosti studenata koji su završili doktorski studij u ovome trenutku nemaju velikog značaja, budući da nisu dostupni.</p>
2.4. Visoko učilište sustavno prati uspješnost mentora, ima mehanizme vrednovanja mentora te definirana pravila u vezi s promjenom mentora i rješavanjem mogućih problema između mentora i doktoranda.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Uspješnost mentora ne prati se sustavno. Primjerice, ne postoje redoviti postupci vrednovanja rada nastavnog osoblja. Međutim, studenti s kojima je Povjerenstvo razgovaralo izrazili su zadovoljstvo činjenicom da su mentori uglavnom dostupni i voljni savjetovati ih i pomagati im. Također smatraju da bi bilo kakve pritužbe vezane uz mentore mogli bez problema iznijeti. U slučaju sukoba između studenata i mentora odlučuje Fakultetsko vijeće. Problem je u pojedinim slučajevima moguće rješiti dodjeljivanjem komentatora. U nekoliko je navrata spomenut primjer lošeg predavača čiji ugovor nije obnovljen nakon pritužbi studenata. Međutim, potrebno je jasnije kodificirati i usustaviti postupke u slučaju pritužbi i promjene mentora, pogotovo ako se broj doktoranada poveća.</p> <p>Mentori dobivaju priručnik od 6-7 stranica, što je</p>

	<p>pohvalno. Čini se da ne postoji mehanizam nagrađivanja uspješnih mentora; primjerice, prethodna uspješnost pojedinih mentora mogla bi biti kriterij za napredovanje ili povišicu.</p> <p>Povjerenstvo također preporučuje provedbu edukacija za stjecanje mentorskih vještina.</p>
2.5. Visoko učilište osigurava akademsku čestitost i slobodu znanstvenog istraživanja.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>U Samoanalizi se navodi da Visoko učilište ima Etički kodeks kojim se regulira eventualno kršenje akademske čestitosti. U sklopu doktorskog studija nema modula koji se bavi pitanjima znanstveno-istraživačke etike. Takve se tema navodno obrađuju na nižim razinama studija. To nije dovoljno te bi temu znanstveno-istraživačke etike valjalo zasebno obraditi, primjerice u sklopu nekog od modula vezanih uz metodologiju.</p> <p>Čini se da je Sveučilište počelo koristiti programe za otkrivanje plagiranja, što je vrlo pohvalno i nužno, premda se ta praksa na Visokom učilištu ne provodi redovito. Stručnom je povjerenstvu rečeno da do sada nije bilo slučajeva plagiranja.</p>
2.6. Postupak izrade i obrane teme doktorskog rada jasan je i objektivan te obuhvaća javno predstavljanje teme doktorskoga istraživanja.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Budući da se studijski program sastoji od dva stupnja (licencijat i doktorat), izrada teme doktorskoga rada trenutačno je postupak koji se odvija u tri faze. Budući doktorand najprije sastavlja prijedlog teme rada za licencijat, koji prihvataju budući mentor i Visoko učilište. Potom, tijekom prve dvije godine studijskog programa, doktorand piše licencijat, koji služi kao podloga budućem doktorskom radu. U trenutku prelaska sa licencijata na doktorski studij, tema doktorskoga rada predstavlja se mentoru, a Visoko je učilište odobrava. Studenti, mentori i vanjski vrednovatelji Visokog učilišta smatraju ovakav stupnjeviti postupak izrade plana znanstveno-istraživačkog rada vrlo korisnim.</p> <p>Povjerenstvo smatra pohvalnim blisku suradnju između studenta i mentora pri izradi plana znanstvenog istraživanja. Međutim, preporuka je Povjerenstva da se detaljni prijedlog znanstvenog istraživanja sastavi već tijekom prve godine studija. Trebao bi postojati i obrazac za sastavljanje teme rada, koji bi obuhvaćao sljedeća pitanja: problematika znanstvenog istraživanja, izvornost rada, vremenski rokovi, izvori i metodologija. Također bi valjalo unaprijed odrediti granu teologije kojom će se doktorski rad. Prijedlog teme rada ocjenjuje Povjerenstvo za poslijediplomski studij.</p>

	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Povjerenstvo za ocjenjivanje doktorskoga rada ne može se smatrati dovoljno neovisnim jer se sastoji od svega tri člana, od kojih je jedan mentor. U razmjeru čestom slučaju da postoji i komentor, on ili ona također je član povjerenstva te u tom slučaju povjerenstvo broji četiri člana. Međutim, mentor ne može biti predsjednik povjerenstva. Odluke se donose na temelju većine glasova, čime se dodatno učvršćuje uloga mentora, budući da je u tom slučaju mentorima potreban samo jedan dodatni glas za postizanje željenog ishoda. Povjerenstvo smatra da je potrebno povećati broj članova povjerenstva za ocjenjivanje, kako bi se utjecaj mentora ograničio. Povjerenstvo savjetuje da se uz mentora/mentore imenuju još barem tri člana. Na međunarodnoj razini ne postoji pravilo o tome treba li mentor biti član povjerenstva za ocjenjivanje. Primjerice, u Sjedinjenim Američkim Državama, Poljskoj, Belgiji, Nizozemskoj i Švicarskoj mentor je član povjerenstva za ocjenjivanje, dok u Švedskoj i Velikoj Britaniji nije.</p> <p>Iskazana je želja za imenovanjem vanjskih ispitača sa sveučilišta izvan Hrvatske u slučajevima kad disertacije nisu pisane na hrvatskom jeziku, ali nismo dobili informacije o kriterijima za imenovanje takvih članova, niti o tome kako bi se taj postupak provodio.</p> <p>U Samoanalizi stoji: "Studijski program ne predviđa pisanje disertacije na stranom jeziku ni mogućnost zamjene disertacije objavom radova u međunarodno cijenjenim publikacijama, jer to ne dopuštaju crkveni propisi poslijediplomskoga studiranja." Međutim, čini se da na Visokom učilištu postoji određeni stupanj fleksibilnosti po tom pitanju.</p> <p>Postoji protokol javne obrane doktorske disertacije i dodjeljivanja konačne ocjene. Osim toga, ispitači sastavljaju poduze izvješće o prednostima i nedostacima doktorske disertacije. Međutim, Stručno povjerenstvo nije dobilo na uvid nikakve službene smjernice za ocjenjivanje doktorskih disertacija ili detaljan plan izvedbe obrane doktorske disertacije. Takve je dokumente potrebno izraditi.</p>
2.8. Visoko učilište objavljuje sve potrebne informacije o studiju, uvjetima upisa, izvođenja kao i uvjetima napredovanja i završetka studija na lako dostupnim mjestima i medijima.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Informacije o studijskom programu dostupne su javnosti, ali uglavnom na nacionalnoj razini. Strani studenti mogu se upisati na studij, premda jezik na kojemu se nastava izvodi uvelike ograničava mogućnost upisa inozemnih studenata.</p>

	Potrebna poboljšanja Prihodi od školarina najvećim se dijelom koriste za plaće mentora i nastavnika, nakon čega ne preostaje mnogo sredstava za financiranje studentskih troškova sudjelovanja na konferencijama i znanstveno-istraživačkog rada. Potrebno je pronaći dodatna sredstva u cilju potpore znanstveno-istraživačkom radu na poslijediplomskoj razini. Smanjenjem opsega nastave, a time i novca potrebnog za isplatu plaća nastavnicima, mogla bi se osigurati dodatna finansijska sredstva za potporu znanstveno-istraživačkom radu studenata (npr. putni troškovi).
2.9. Finansijska sredstva prikupljena za potrebe doktorskog obrazovanja raspodjeljuju se jasno i na način koji osigurava održavanje i unapređenje doktorske izobrazbe (osigurava izvođenje i potporu istraživanja doktoranda kako bi uspješno završili program).	Visoka razina kvalitete Školarine se utvrđuju transparentno i na temelju jasnih kriterija. Utvrđuju se na temelju procjene troška za trogodišnji studij pojedinoga studenta te obuhvaćaju trošak nastavnika/istraživača, prostora, knjižnice i nastavne opreme. Studenti se informiraju o ovoj procjeni prije upisa, uz načelno obrazloženje visine školarine.
3. POTPORA DOKTORANDIMA I NAPREDOVANJE TIJEKOM STUDIJA	I
3.1. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju nastavničkih i mentorskih kapaciteta.	Visoka razina kvalitete Od kandidata koji se prijavljuju na studijski program, upisuje se u prosjeku 60 %. Čini se da se pri upisivanju novih studenata ne uzima u obzir broj dostupnih mentora i njihovo nastavno opterećenje, kao niti njihovo radno opterećenje u funkciji mentora. Međutim, s obzirom na mali broj studenata koji upisuju doktorski studij i na činjenicu da broj onih koji se prijavljuju za upis pada iz godine u godinu, ne čini se da će takva upisna politika u budućnosti uzrokovati probleme u pogledu radnog opterećenja nastavnika. Studenti su izrazili zadovoljstvo po pitanju savjetovanje koje im mentorji pružaju. Postoje velike razlike u nastavnom opterećenju mentora. Broj nastavnih sati naveden u Samoanalizi varira između 250 i 1500 norma-sati. Nastavnici se nisu žalili na tako visok broj nastavnih sati i kolegija na studijskom programu. S obzirom na mali broj studenata, naveli su mogućnost individualnog rada sa studentima u sklopu seminara. Stručno povjerenstvo primjetilo je visoku razinu etičnosti među nastavnim osobljem po pitanju izvršavanja obaveza.
3.2. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju znanstvenih/umjetničkih,	Potrebna poboljšanja U Samoanalizi se navodi da "VU određuje upisne kvote

kulturnih, društvenih, gospodarskih i drugih potreba.	<p>najviše na temelju iskazanog interesa kandidata, ali i na temelju procjene o potrebi doktora teologije, ponajprije za različite crkvene službe, za potrebe VU kao i za potrebe kulturne i društvene angažiranosti.”</p> <p>Tijekom sastanaka s osobljem Visokog učilišta, Povjerenstvo je steklo dojam da je interes studenata doista glavni kriterij za upis u studijski program. Završeni su studenti doktorskih studija (svega njih troje) zaposleni - jedan radi na VU, a drugi je nastavio svoju crkvenu službu. Studenti su uglavnom izrazili zabrinutost zbog poteškoća pri usklađivanju doktorskih studija s poslom, čak i oni kojima je trebalo deset godina da završe studij. Mogućnost pronalaska posla u akademskoj zajednici po završetku studija usko je povezana s odnosom s pojedinim mentorom.</p> <p>Doktorande s kojima je Stručno povjerenstvo razgovaralo najviše je zabrinjavalo hoće li im doktorska kvalifikacija unaprijediti mogućnost zapošljavanja, odnosno karijernu mobilnost.</p>
3.3. Visoko učilište određuje upisne kvote ovisno o dostupnom financiranju za doktorande, odnosno na temelju apsorpcijskih potencijala znanstveno-istraživačkih projekata ili drugih izvora financiranja.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>U Samoanalizi stoji da “doktorandi sami snose trošak vlastitog studija. Zasad nije bilo doktorskih istraživanja koja su financirana ili sufinancirana iz znanstvenih projekata, gospodarstva ili drugih javnih izvora.”</p> <p>Premda je bilo slučajeva u kojima su pojedini mentori studentima pomagali pronaći izvore financiranja, doktorandi većinom sami snose trošak vlastitog studija. Ovdje bi valjalo napomenuti tri sporna pitanja. Prvo, većina studenata nije svjesna mogućnosti prijavljivanja za dodatne izvore financiranja. Čak ni na doktorskom studiju ne postoji središnji mehanizam putem kojeg se studenti mogu informirati o ili prijaviti za druge izvore financiranja. Informiranje i potpora pri pronalasku izvora financiranja ne bi smjeli ovisiti o osobnom odnosu s mentorom, nego bi se trebale osigurati za sve studente podjednako. Drugo, Visoko učilište provodi vrlo ograničen broj znanstvenih projekata iz kojih se studenti mogu financirati, a dojam je da takav pristup nije niti u skladu sa znanstveno-istraživačkom kulturom Visokog učilišta. Nadalje, zbog odsustva središnjeg sustava praćenja znanstvenih projekata, nije ni moguće koristiti takve izvore za financiranje studenata. Kao treće, novac od školarina uglavnom se koristi za pokrivanje troškova plaća osoblja. Smanjenjem opsega nastave, a time i plaća nastavnika, mogli bi se stvoriti dodatni izvori sredstava za znanstveno-</p>

	istraživački rad studenata.
3.4. The HEI should pay attention to the number of candidates admitted as to provide each with an advisor (a potential supervisor). Od upisa do kraja doktorskog studija vodi se računa o tome da svaki doktorand ima održiv plan znanstvenog istraživanja te o uspješnom završetku doktorskog istraživanja.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Mentor se studentima trenutačno dodjeljuje već na početku doktorskog studija.</p> <p>Sporno je pitanje poveznica između kvalificiranosti mentora i teme doktorskog rada studenta. Prema trenutačnom stanju stvari, student ima pravo odabratи mentora po svome izboru, bez obzira na njegovu/njezinu stručnost, premdа temu doktorskoga rada i odabir mentora treba odobritи tročlano povjerenstvo i potvrditi Fakultetsko vijeće.</p> <p>Preporuka je Povjerenstva uvesti strože procedure imenovanja mentora i odobravanja plana doktorskog istraživanja, koje će provoditi jedno povjerenstvo koje bi imalo uvid u cijeli studijski program (također vidi 2.6).</p>
3.5. Visoko učilište osigurava privlačenje zainteresiranih, nadarenih i visokomotiviranih doktoranada i iz inozemstva.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>U Samoanalizi se navodi da se natječaj za upis kandidata objavljuje na lokalnoj razini te da se ne planira međunarodno oglašavanje natječaja. Premda se prijaviti mogu i kandidati koji nemaju hrvatsko državljanstvo, tematska usredotočenost na hrvatsku kulturu i nastava na hrvatskom jeziku otežavaju upis stranih studenata.</p>
3.6. Postupak je izbora upisanih doktoranada javan i utemeljen na izboru najkvalitetnijih kandidata.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>U Samoanalizi se navodi da se "natječaj za upis doktoranada obavlja u primjerenom roku, objavljuje se u tiskovinama (list Sveučilišta u Splitu Universitas, tjednik Glas Koncila, službeno glasilo Splitsko-makarske nadbiskupije Vjesnik) i na mrežnim stanicama VU-a, Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja i Splitsko-makarske nadbiskupije."</p> <p>Studijski se program, stoga, oglašava na vrlo uskoj, lokalnoj razini. Postupak upisa razmjerno je složen. Sa svakim se pristupnikom obvezno obavlja konzultacijski razgovor radi utvrđivanja njegove motiviranosti, početne osposobljenosti za znanstveno-istraživački rad i područja interesa. Navodi se da se pri procesu upisa u obzir uzimaju objavljeni radovi kandidata, a spominje se i prijemni ispit, premdа je nejasno što takav ispit zapravo obuhvaća.</p>
3.7. Visoko učilište osigurava razvidnost postupka izbora kandidata u skladu s objavljenim kriterijima, kao i postupka prigovora.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>U Samoanalizi se navodi da se "u prijemu kandidata nikada ne ide ispod uvjeta raspisanih u natječaju, a ako broj kandidata prelazi određenu kvotu upisa, onima koji se pri prvoj prijavi odbijaju, daju se preporuke za poboljšanje eventualnih istraživačkih planova radi eventualne buduće</p>

	<p>prijave."</p> <p>Na sastanku je spomenuto da se pri prijemu kandidata primjenjuju postojeće procedure te da je natječaj javan. Kandidati čija je prijava odbijena mogu se ponovo prijaviti iduće godine, ali to se u praksi dosad nije događalo.</p>
3.8. Postoji mogućnost priznavanja prethodnih postignuća doktoranada i kandidata za upis na studij.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>U Samoanalizi se navodi da "VU nema uspostavljen kvalitetan postupak priznavanja prethodnih postignuća relevantnih za doktorski studij, ali na zahtjev kandidata Povjerenstvo za PDS može razmotriti i uvažiti takva postignuća. Ipak, nije predviđeno stjecanje doktorata bez pohađanja nastave i polaganja ispita."</p> <p>Povjerenstvo zabrinjava nedostatak postupka priznavanja prethodnih postignuća ili stečenih ECTS bodova. Ovo, prije svega, ukazuje na opći nedostatak koherentnosti na razini studijskog programa te prevladajuću praksu prema kojoj na izradu doktorskog rada uvelike utječe odnos studenta i mentora. Na razini Fakulteta općenito postoji određena razina proizvoljnosti. Uz to, nedostatak jasnog postupka priznavanja ECTS bodova umanjuje atraktivnost programa za strane studente ili studente koji su stekli znanstveni magisterij ili doktorat na drugim fakultetima.</p> <p>Preporuka je Stručnog povjerenstva priznavati ECTS bodove stečene na kolegijima sličnim onima koji se izvode u sklopu ovoga doktorskog studija.</p>
3.9. Prava i obveze doktoranda definirane su odgovarajućim aktima Visokog učilišta te ugovorom o studiranju koji osigurava visoku razinu institucijske i mentorske potpore doktorandima.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Studenti su obaviješteni o svojim pravima i obvezama, međutim navode da nisu uvijek u stanju predvidjeti količinu stvarnih obaveza na doktorskom studiju, naročito ne u kombinaciji sa stalnim zaposlenjem. Na sastancima je spomenuto da postoji Povjerenstvo za praćenje kvalitete koje se sastaje svaki mjesec, a spomenuta su i izvješća o napretku. Međutim, u praksi na položaj doktoranada ponajviše utječe odnos između studenta i mentora.</p> <p>I studenti i mentori izrazili su zadovoljstvo međusobnom suradnjom. Studenti dobivaju potrebne povratne informacije, mentori su uglavnom lako dostupni za individualne konzultacije. Mnogi mentori nastoje uključiti studente u vlastito znanstveno istraživanje i rad u nastavi; pružaju im priliku da drže predavanja u okviru teme njihova doktorskog istraživanja, vode ih na međunarodne konferencije i osiguravaju im relevantnu literaturu. Pojedini mentori pomažu studentima u pronalaženju izvora financiranja za odlazak na međunarodne konferencije ili nabavku potrebne literature.</p>

	<p>Unatoč dobroj volji većine mentora, izostaje potpora na institucionalnoj razini. Ne postoje procedure prijavljivanja za institucionalno financiranje. Mnoge od ovih propusta moguće je ispraviti izradom jednostavnog priručnika za studente, u kojemu će biti navedene prakse i postupci, pravila i propisi, prava i obveze tijekom cijelog doktorskog studija. Takav priručnik također bi trebao sadržavati popis resursa i prilika koje su studentima na raspolaganju.</p> <p>Stručno je povjerenstvo razgovaralo samo s onim studentima koji još uvijek studiraju - nije se sastalo s onima koji su iz bilo kojeg razloga odustalo od studija te nema saznanja o tome koji su studenti prekinuli studij i zašto. Razgovor prilikom ispisa ili upitnik za one koji se ispisuju sa studija pomogli bi pri prikupljanju podataka u svrhu povećanja završnosti.</p>
3.10. Osigurana je institucijska podrška za uspješnu prohodnost doktoranda kroz doktorski studij.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>U Samoanalizi se navodi da "Visoko učilište doktorandima omogućava objavlјivanje znanstvenih radova u časopisima VU-a, odlazak na domaće i međunarodne konferencije... U tom smislu VU je skloplio ugovore s drugim visokim učilištima, primjerice Ugovor o suradnji s Teološkim fakultetom u Innsbrucku, s Teologijom u Luzernu i u okviru ERASMUS programa s Teološkim fakultetom u Frankfurtu. VU nudi doktorandima institucijsku podršku u istraživanju posebno svojim istraživačkim resursima."</p> <p>Kultura znanstvenog istraživanja na fakultetu trenutačno je u povojima. Dosad su se resursi uglavnom koristili u svrhu unapređivanja znanstveno-istraživačkog rada i međunarodnog ugleda nastavnog osoblja. Studenti rijetko imaju službenu priliku predstaviti svoj rad kroz diplomske seminare, izlaganja, na studentskim konferencijama, diskusionskim grupama i radionicama. Najbolji se studentski radovi predstavljeni tijekom ljetnih konferencija objavljaju, no poziv na konferencije često ovisi o inicijativi mentora.</p> <p>Doktorande se potiče da sudjeluju na domaćim i međunarodnim konferencijama, kako u zemlji tako i u inozemstvu. I taj poticaj uglavnom dolazi od mentora. Povjerenstvo preporučuje uvođenje funkcionalnijeg sustava obavještavanja o konferencijama i mogućnostima financiranja, kako bi svi doktorandi imali podjednake prilike za sudjelovanje.</p> <p>Visoko učilište bi trebalo dodatno poticati stjecanje prenosivih vještina u cilju pospješenja budućih karijera svojih studenata. Pojedini mentori studentima pružaju priliku da održavaju nastavu u sklopu njihovih kolegija, no</p>

	<p>ta praksa nije općeprihvaćena. Doktorandi imaju priliku pohađati ljetnu školu engleskog jezika, no dojam je Povjerenstva da se ta mogućnost ne oglašava u dovoljnoj mjeri. Visoko učilište bi trebalo dodatno osposobljavati studente organiziranjem tečajeva/radionica/ informativnih sastanaka iz područja upravljanja projektima, etike znanstvenog istraživanja i gradnje akademskih karijera, koji bi se mogli izvoditi u obliku izbornih kolegija.</p> <p>Kao što je ranije spomenuto, Stručno povjerenstvo preporučuje osnivanje jedinstvenog povjerenstva koje bi bilo odgovorno za napredak studenata te bi proaktivno poticalo znanstveno-istraživačku kulturu. To bi se moglo postići uspostavljanjem i provođenjem ranije spomenutih primjera dobre prakse. Osim toga, takvo jedinstveno povjerenstvo moglo bi biti zaduženo i za središnji fond za putovanja / sudjelovanje u konferencijama / terenski rad / arhivska istraživanja. Takvo povjerenstvo također bi bilo zaduženo za pronalaženje novih izvora financiranja i raspodjelu postojećih sredstava putem sustava temeljenog na uspješnosti znanstvenog istraživanja te bi javno oglašavalo takve mogućnosti.</p>
4. PROGRAM I ISHODI DOKTORSKOG STUDIJA	
4.1. Sadržaj i kvaliteta programa doktorskoga studija u skladu su s međunarodno prihvaćenim standardima.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Postoje bitne razlike u sadržaju između dva studijska programa. Ono što im je zajedničko jest to da oba sadržavaju mnogo sati obavezne nastave kako bi se udovoljilo zahtjevima crkvenog licencijata. (Međutim, ono što zбуjuje jest da je licencijat na mrežnim stranicama studijskog programa opisan kao ekvivalent akademskog stupnja magistra, dok je s druge strane stjecanje magisterija preduvjet za upis na licencijat.) Prema podacima iz Samoanalize, točan broj ECTS bodova koji se stječu pohađanjem obveznih kolegija iznosi 56, dok se na mrežnim stranicama studijskog programa navodi 16 obveznih kolegija od kojih svaki nosi 4 ECTS boda. Osim toga, student je dužan upisati izborne kolegije koji ukupno nose 18 ECTS bodova. Uzimajući podatke navedene na mrežnim stranicama kao mjerodavne, ukupna vrijednost bodova koja se stječe kroz nastavu iznosi 82 ECTS boda, što znači da na samostalni znanstveno-istraživački rad otpada preostalih 98 ECTS bodova.</p> <p>U Samoanalizi se ističe da struktura studijskog programa odgovara međunarodnim standardima, pozivajući se na primjer Pontificia Università Gregoriana (PUG). Međutim,</p>

	<p>za upis na doktorski studij iz teologije na tom visokom učilištu preduvjet je crkveni licencijat. Trogodišnji doktorski studij sadrži vrlo malo sati nastave (zapravo, samo <i>cursus ad doctoratum</i>). Stoga, barem u usporedbi s PUG-om, vrednovani studijski programi od studenata očekuju da doktorsku disertaciju izrade u mnogo manje vremena.</p> <p>Prema Bolonjskoj reformi, standardno trajanje doktorata je tri godine, pri čemu bi sve tri godine trebale biti posvećene individualnom znanstveno-istraživačkom radu ili studijima koji izravno pridonose pisanju doktorskog rada, što nije slučaj kod vrednovanih studijskih programa; štoviše, većina kolegija ne pridonosi izravno znanstveno-istraživačkom radu. U pojedinim slučajevima, europska sveučilišta smatrala su nužnim uvesti pojedine kolegije u sklopu doktorskog studija, no u tom bi se slučaju trajanje doktorskog studija najčešće produžilo. Primjerice, na Sveučilištu u Lundu u Švedskoj na doktorskom se studiju ukupno 60 ECTS-a stječe pohađanjem nastave, zbog čega je trajanje studijskog programa produženo na četiri godine. Prva godina studija službeno se smatra pripremnom godinom. Situacija je slična i u Nizozemskoj te Velikoj Britaniji, gdje doktorat čini 100 % znanstveno-istraživačkog rada. Na Katoličkom sveučilištu u Leuvenu izvodi se vrlo ograničen broj sati nastave (ukupno oko 20 sati tijekom prve godine). Međutim, u Poljskoj je struktura doktorskih studija iz teologije slična dvama studijskim programima Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu.</p> <p>Valja napomenuti da planirane tri godine ni u kojem slučaju nisu krajnji rok za završavanje doktorskog studija. Taj se rok može produžiti i na deset godina, čime se doktorandima ostavlja sasvim dovoljno vremena za individualni znanstveno-istraživački rad izvan službenog trajanja studijskih programa.</p>
4.2. Ishodi učenja navedeni na razini studijskog programa i njegovih segmenata u skladu su s razinom 8.2. HKO-a. Njima se jasno opisuju kompetencije koje će doktorandi steći tijekom doktorskog studijskog programa, uključujući i etičke zahtjeve provođenja istraživačkog rada.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Zaključak je Povjerenstva da su ishodi učenja oba programa problematični. Prije svega, u oba slučaja postoje različite verzije ishoda učenja – jedna u poglavljju Samoanalize koje sadrži općenite podatke, druga u 2. poglavljju Samoanalize, ulomak 4.2, a treća na mrežnim stranicama pojedinog studijskog programa. Sve se verzije znatno razlikuju jedna od druge. Ovdje ćemo se osvrnuti samo na verzije navedene u Samoanalizi.</p> <p>Kod oba studijska programa, verzije navedene u poglavljju</p>

2.4.2 Samoanalize preopćenite su, do te mjere da su identične. Takvi generički i identični ishodi učenja primjereni su doktorskim studijima u smislu da dobro obuhvaćaju njihovu metodološku, teorijsku i aplikativnu dimenziju te prenosive vještine. Međutim, zbog njihove se preopćenitosti postavlja pitanje koliko takav opis ishoda učenja zaista odražava ishode učenja dvaju studijskih programa.

Ishodi učenja navedeni na početku Samoanalize međusobno se razlikuju i vidi se poveznica s pojedinim studijskim programom, no u svakom su drugom pogledu problematični.

Opis ishoda učenja studijskog programa *Povijest teologije i kršćanskih institucija* prilično je kratak i sadrži četiri ishoda učenja. Ishodi učenja po prirodi su normativni i teleološki. Izrazi "točna procjena" ili "ispravan uvid" ukazuju na prilično normativan pristup, premda se normativnost ne spominje izrijekom. Stavljanje naglaska na "pojedine istaknute ličnosti" zastarjelo je, kao što je to i činjenica da ishodi učenja ne odražavaju nikakve poveznice sa spoznajama iz srodnih disciplina, primjerice iz društvene, kulturološke ili vjerske povijesti. Ishodi učenja ne odražavaju suvremen pristup povjesnim studijima. Ishodi učenja međusobno se preklapaju te se ne razlikuju jasno jedan od drugog. Postoji i nekoliko očitih propusta, kao što je izostanak metodoloških spoznaja (premda kolegiji sadržavaju prilično mnogo metodologije) i nedostatak općih vještina (koje se, pak, spominju u verziji koja je dostupna nešto kasnije u dokumentu, u poglavlju 2.4.2).

Studijski program *Kršćanstvo i suvremena kultura* sadrži petnaest ishoda učenja. Svi oni prvenstveno su povezani s nastavnim gradivom te se doimaju poput popisa ishoda učenja raznih pojedinačnih kolegija, a ne cjelovitog i konzistentnog doktorskog studija. Oni obuhvaćaju licencijat, premda ne odražavaju standarde doktorskog studija. Nedostaje unutarnje povezanosti između ishoda učenja i među njima nema jasne hijerarhije ni ustrojstva. To ni ne iznenađuje, budući da ishodi učenja odražavaju nastavno gradivo koje je, pak, nepovezano. Ishodi učenja ne sadrže promišljanja o metodologiji, a nedostaju i prenosive vještine, kao što je navedeno u 1. poglavlju Samoanalize (str. 4-5 u engleskom prijevodu dokumenta). Ostali ishodi učenja spomenuti u poglavlju 2.4.2. (str. 25-26 u engleskom prijevodu dokumenta) isti su kao i oni u Samoanalizi studijskog programa *Povijest teologije*. Još jednom, nije jasno u kojoj mjeri takav generički opis ishoda učenja

	<p>odražava stvarne ishode učenja studijskog programa. S pozitivnog aspekta, moguće je zaključiti su ishodi učenja široki i uistinu povezani sa suvremenom kulturom i važnim društvenim pitanjima. Postoji određena tenzija između normativnog isticanja kršćanskih istina, ispravnog odnosa kršćanina-znanstvenika prema njima i prema znanosti te ekumenske i ljubopitljive otvorenosti prema drugim načinima poimanja svijeta. Ishode učenja studijskog programa <i>Kršćanstvo i suvremena kultura</i> potrebno je preformulirati na način da se popune praznine vezane uz metodologiju i prenosive vještine, što se djelomično može postići spajanjem potonje verzije ishoda učenja s onom prvom. Međutim, tako utvrđeni ishodi učenja trebali bi činiti smislenu i povezanu cjelinu te pružati opis ishoda učenja studijskog programa, a ne samo niz ishoda učenja raznih kolegija. To samo po sebi podrazumijeva dubinsko preispitivanje prirode i sadržaja kolegija, kao i njihovog međusobnog odnosa i odnosa s glavnim ciljem doktorskog studija, a to je pružiti studentima dublje razumijevanje znanstveno-istraživačkog rada u dotičnom polju/poljima. Potrebno je detaljno opisati kako su ishodi učenja pojedinačnih kolegija povezani s općim ishodima učenja studijskog programa. Na taj će način biti lakše utvrditi jesu li svi oni obuhvaćeni nastavnim gradivom i drugim aktivnostima učenja.</p>
4.3. Ishodi su učenja doktorskoga studija logički i jasno povezani s ishodima učenja pojedinih nastavnih sadržaja, mentorskog i istraživačkog rada.	<p>Potrebna poboljšanja U slučaju studijskog programa <i>Povijest teologije</i>, ishodi učenja studijskog programa nisu potpuno u skladu s ishodima učenja pojedinačnih kolegija, jer kolegiji sadržavaju metodološka pitanja koja nisu navedena u ishodima učenja. U slučaju studijskog programa <i>Kršćanstvo i suvremena kultura</i>, ishodi učenja uglavnom su usklađeni s nastavnim gradivom. Ovo, međutim, nije posve pozitivno, budući da kolegiji ne čine koherentnu cjelinu koja sustavno pridonosi razvoju studenata u znanstvenike.</p>
4.4. Programom doktorskog studija postižu se ishodi učenja i kompetencije u skladu s razinom 8.2. HKO-a.	<p>Visoka razina kvalitete Broj dostupnih disertacija prilično je ograničen zbog činjenice da je studij završio tek mali broj doktoranada. Nadalje, disertacije su pisane hrvatskim jezikom, zbog čega Povjerenstvo nije bilo u prilici detaljnije ih procijeniti. Opći je dojam koji su članovi Povjerenstva stekli, a na temelju dostupnih disertacija te razgovora s osobljem i studentima, da je kvaliteta učenja i postupaka koji se provode na studijskom programu na bitno višoj razini od</p>

	one koja bi se mogla očekivati s obzirom na sve što je navedeno u Samoanalizi. Za takav neočekivano dobar ishod zaslužni su entuzijazam i predanost nastavnog osoblja i mentora, kao i samih studenata. Usto, kvalitetan preddiplomski i diplomski studij pruža dobre temelje za doktorski studij.
4.5. Nastavne su metode (i raspodjela ECTS-a, ako je definirana) prikladne razini 8.2. HKO-a i osiguravaju postizanje jasno definiranih očekivanih ishoda učenja.	Potrebna poboljšanja Nastavne metode mijenjaju se od prevladavajućeg <i>ex cathedra</i> poučavanja prema metodi poučavanja temeljenoj na znanstvenim raspravama i radionicama, što je pohvalno, budući da takve metode pridonose boljem razvoju kritičkih i analitičkih vještina. Međutim, ne postoje seminari na temu pisanja doktorskih disertacija na kojima bi doktorandi mogli izlagati dijelove svojih radova i o njima raspravljati sa svojim kolegama. Vidi također 3.10.
4.6. Program omogućava stjecanje generičkih (prenosivih) vještina.	Potrebna poboljšanja Kao što je već spomenuto u poglavlju 4.1, ni u jednom ni u drugom studijskom programu nisu vidljivi elementi koji pridonose stjecanju prenosivih vještina. Međutim, iz razgovora sa studentima i mentorima Povjerenstvo je saznalo da u mnogim slučajevima pojedini mentori svojim studentima pružaju mogućnost sudjelovanja u nastavnom radu, organiziranja i sudjelovanja na konferencijama te objavljivanja radova. Sve to studentima otvara brojne mogućnosti stjecanja prenosivih vještina. Takve bi pojedinačne primjere dobre prakse valjalo provoditi sustavno, kako bi se stjecanje prenosivih vještina osiguralo svim doktorandima.
4.7. Nastavni su sadržaji u funkciji trenutačnoga i budućega istraživačkog rada i ospozobljavanja doktoranda (individualni plan nastave, generičke vještine i dr.).	Potrebna poboljšanja Vidi i 4.1. i 4.6. Napredak studenata procjenjuje se svake godine na temelju izvješća koja sastavljaju sami studenti i izvješća koja sastavljaju mentor. Kako i u kolikoj mjeri studenti planiraju svoju narednu akademsku godinu u suradnji s mentorima ovisi o samim mentorima, budući da ne postoji službeni mehanizam planiranja.
4.8. Program osigurava kvalitetu međunarodnom povezanošću i mobilnošću nastavnika i doktoranda.	Potrebna poboljšanja Internacionalizacija je, čini se, gorući problem Visokog učilišta i poduzeto je nekoliko koraka u svrhu proširivanja i produbljivanja međunarodnih kontakata. Činjenica da je znatan broj članova nastavnog osoblja stekao doktorate u inozemstvu te da su ostali u kontaktu sa svojim bivšim fakultetima pridonosi i povećava mogućnosti sklapanja međunarodnih kontakata. Postoje neke naznake kontakata s institucijama u Italiji, Austriji i Švicarskoj – u popisima

	<p>publikacija, sadržajima doktorskih disertacija, knjižničnoj građi te međunarodnim konferencijama koje je VU organiziralo i na kojima je sudjelovalo. Na Visokom učilištu postoji dobra volja i spremnost da se doktorandima pomogne pri ostvarivanju međunarodnih kontakata – što potvrđuju i sami studenti. Međutim, Fakultet bi trebao osmisliti načine informiranja studenata o međunarodnim prilikama kao što su konferencije, tečajevi i stipendije. Usto, jasan bi sustav dodjele sredstava za takve aktivnosti studentima olakšao uključivanje u međunarodne aktivnosti.</p> <p>Funkcionalan sustav jezičnog savjetovanja pri pisanju znanstvenih radova na stranim jezicima, koji bi bio dostupan i studentima i nastavnom osoblju, također bi olakšao postupak objavljivanja u inozemstvu. Takav bi se sustav mogao uvesti i na razini Fakulteta i na razini Sveučilišta.</p>
--	---

* NAPOMENA: PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE

Zadaća je stručnog povjerenstva u reakreditaciji doktorskih studija višestruka. Povjerenstvo ili dio povjerenstva koje odlazi u posjet visokom učilištu izrađuje prijedlog izvješća na temelju samoanalize, posjeta i popratne, relevantne dokumentacije. Prijedlog izvješća usvajaju svi članovi povjerenstva jednoga grozda, a predsjednik povjerenstva grozda zadužen je za usklađivanje razine ocjenjivanja. Stručno povjerenstvo u izvješću donosi procjenu zadovoljava li visoko učilište na doktorskome studijskom programu propisane zakonske i podzakonske uvjete, zadovoljava li dodatne/preporučene uvjete koje je utvrdio Akreditacijski savjet Agencije te ima li pozitivnu, odnosno zadovoljavajuću ocjenu kvalitete prema kriterijima ovoga dokumenta. Uz to stručno povjerenstvo obvezatno mora izraditi preporuke za unapređenje kvalitete.

Na temelju procjene svih navedenih elemenata, stručno povjerenstvo može predložiti Akreditacijskom savjetu Agencije: izdavanje potvrde o ispunjavanja uvjeta; pismo očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine ili uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo procjeni da visoko učilište svojim doktorskim programom ne zadovoljava zakonske i podzakonske uvjete ili da je kvaliteta izvođenja programa narušena (ne zadovoljava dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta ili je ocjena kvalitete jako loša), ono treba predložiti uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su zakonski i podzakonski uvjeti zadovoljeni, ali je kvaliteta narušena u određenim (gore navedenim) elementima te kako se utvrđeni nedostaci mogu ispraviti u roku do tri godine, ono treba predložiti pismo očekivanja.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su svi zakonski, podzakonski i dodatni/preporučeni uvjeti zadovoljeni, a ocjena kvalitete zadovoljavajuća, odnosno da studijski program ispunjava pravilno zacrtane ishode učenja za tu razinu i područje znanosti, ono može predložiti izdavanje potvrde te obvezati visoko učilište na unapređenje kvalitete u okviru naknadnog praćenja i izvještavanja Agenciji. Konačno, ako je stručno povjerenstvo, prema gore navedenim kriterijima, predložilo izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta te je procijenilo kako se, osim minimalnog praga kvalitete studijskog programa, odnosno razine kvalifikacijskog okvira, program treba prepoznati kao doktorski program „visoke

razine kvalitete“, tada ono Akreditacijskom savjetu može predložiti da Agencija takvu doktorskom programu dodijeli oznaku kvalitete „visoka razina kvalitete“. Time Agencija, uz suglasnost Akreditacijskog savjeta, visokom učilištu dodjeljuje pravo uporabe oznake u akademsku i promidžbenu svrhu.

Oznaka kvalitete „visoka razina kvalitete“ ne može se predložiti odnosno dodijeliti programu ni viskom učilištu koje ne zadovoljava sve zakonske i podzakonske uvjete navedene u ovom dokumentu i sve dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta. Osim navedenog, ocjena kvalitete programa treba odražavati visoku razinu kvalitete na način da je najmanje polovica potkriterija u svakom kriteriju ocjene kvalitete ocijenjena kao visoka razina kvalitete. Akreditacijski savjet Agencije donosi konačno mišljenje o dodjeli oznake. Sadržaj i oblik oznake kvalitete propisat će Agencija svojim općim aktom.

Akreditacijski savjet Agencije na sjednici razmatra završno izvješće sa svim preporukama i prijedlozima te o njemu donosi mišljenje. Agencija na temelju prethodnog mišljenja Akreditacijskog savjeta donosi akreditacijsku preporuku ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje te po primitku ministrove konačne odluke o ishodu postupka dodjeljuje oznaku „visoke razine kvalitete“.